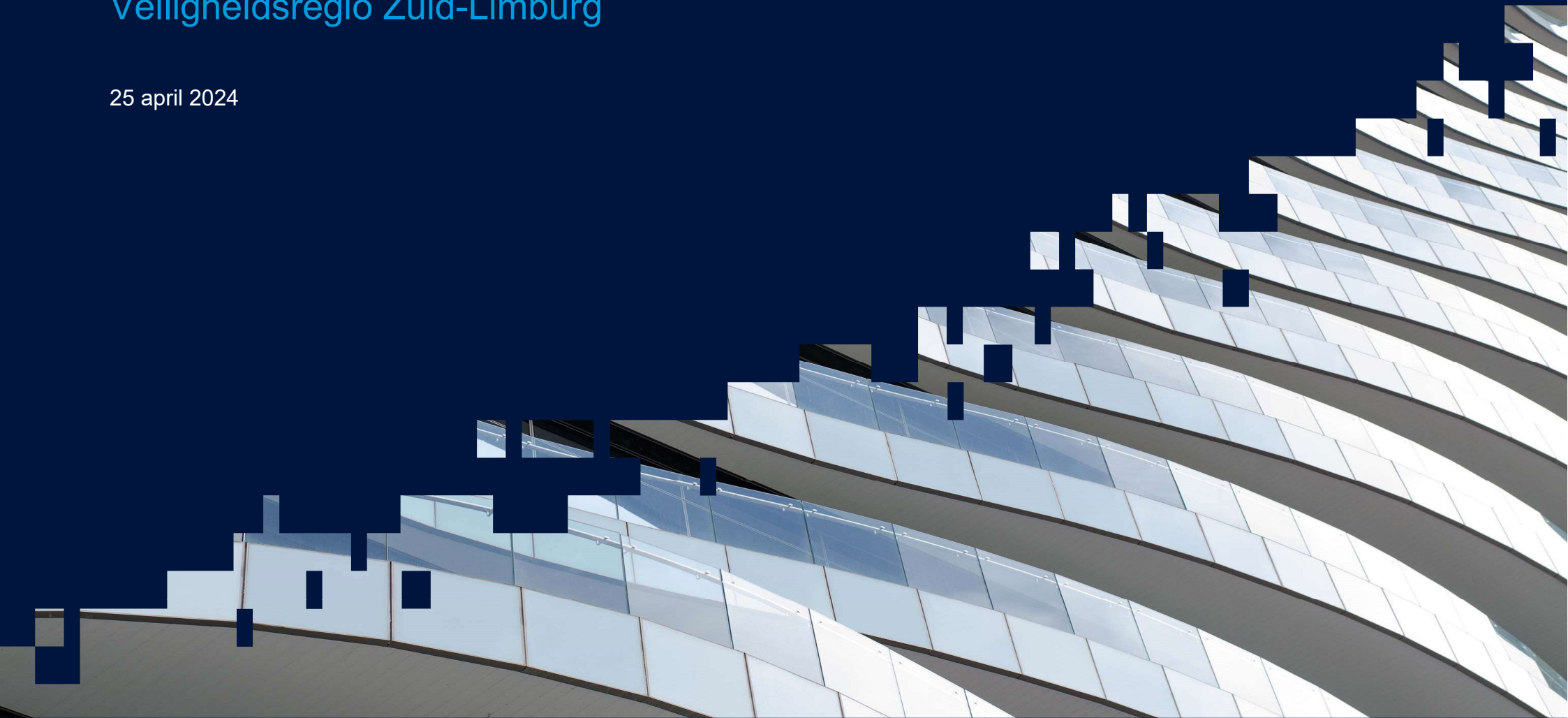

Accountantsverslag

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

25 april 2024

Aan het algemeen bestuur van
Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Postbus 35
6269 ZG MARGRATEN

Heerlen, 25 april 2024

Betreft: accountantsverslag 2023

Geachte leden van het algemeen bestuur,

U hebt ons opdracht gegeven de jaarrekening 2023, welke onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur is opgesteld, te controleren. Onze belangrijkste bevindingen voortvloeiend uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden vindt u in het accountantsverslag bij deze brief.

Onderdelen en reikwijdte accountantsverslag

Dit verslag vat onze belangrijkste bevindingen vanuit onze accountantscontrole samen. Daarnaast gaan wij nader in op een aantal formele aspecten die samenhangen met onze controlewerkzaamheden. Onze bevindingen vloeien voort uit onze werkzaamheden als onderbouwing van ons oordeel. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening en zijn derhalve niet primair gericht op het onderkennen van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing, inclusief de procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraudes. Hadden wij een specifiek onderzoek ingesteld, dan waren ons mogelijk aanvullende zaken ter kennis gekomen die wij zouden hebben gerapporteerd.

Wij streven ernaar om belangrijke tekortkomingen of aandachtspunten niet op zichzelf maar altijd met een passende oplossingsrichting aan u te rapporteren. Uiteraard zijn wij bereid om u verder te begeleiden in het realiseren van oplossingen rondom belangrijke aanbevelingen of aandachtspunten.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest. Graag bespreken wij dit verslag met u. Mocht u op enig moment nog nadere vragen hebben over de inhoud van dit verslag, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,
RSM Netherlands Accountants N.V.

drs. S.J.M. Prevoo RA

Inhoud

1. Samenvatting **4**

Controleverklaring
Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen - SiSa
Onafhankelijkheid
Goedkeurings- en rapporteringstoleranties
Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

2. Belangrijkste controlebevindingen **9**

Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen
Wet normering topinkomens (WNT)
Overige bevindingen
Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's

3. Analyse van de jaarrekening **14**

Ontwikkeling van balansverhoudingen
Resultaat boekjaar en financiële positie
Weerstandsvermogen
Financiële rechtmatigheid en rechtmatigheidsverantwoording

4. Overige elementen **19**

Frauderisicofactoren
Naleving van wet- en regelgeving
Geautomatiseerde gegevensverwerking
Duurzaamheidsverslaggeving

1. Samenvatting

Controleverklaring

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 is goedkeurend. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol accountantscontrole 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen.

Als gevolg van de aanpassing van de Gemeentewet verstrekt de accountant vanaf begrotingsjaar 2023 geen oordeel meer over de jaarrekening als geheel. Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening opgenomen waarin het dagelijks bestuur verantwoording aflegt over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties. De geconstateerde onrechtmatigheden hebben betrekking op begrotingsoverschrijdingen die in lijn met de afspraken over voorgaande jaren als acceptabel kwalificeren. In onze controleverklaring verwijzen wij in een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden naar de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichting.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten - SiSa

Waar de accountant vanaf begrotingsjaar 2023 enkel een getrouwheidsoordeel verstrekt over de jaarrekening als geheel, wordt verwacht dat de accountant ten aanzien van de verantwoorde specifieke uitkeringen een oordeel verstrekt over de rechtmatigheid. Omdat dit oordeel specifiek wordt verstrekt voor de verantwoording van de specifieke uitkeringen en dus geen oordeel vormt over de jaarrekening als geheel, is dit oordeel in een separate paragraaf van de controleverklaring opgenomen, geheten “Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten”.

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen zijn rechtmatig tot stand gekomen.

De verantwoording van de Single Information en Single Audit (SiSa) is wettelijk verplicht. Wij hebben op grond van artikel 5, vierde lid Bado voor de controle de volgende rapporteringstoleranties gehanteerd per specifieke uitkering:

- € 12.500 (totaal der lasten) indien de omvangbasis kleiner of gelijk is aan € 125.000;
- 10% indien de omvangbasis groter is dan € 125.000 of gelijk aan € 1.000.000;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter is dan € 1.000.000.

Voor de SiSa verantwoording gelden afwijkende rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening. De achterliggende reden hiervan is om vakdepartementen te voorzien van voldoende informatie teneinde de specifieke uitkering vast te stellen en de Algemene Rekenkamer van informatie te voorzien. In het kader van de totstandkoming en controle van de SiSa-verantwoordingsinformatie merken wij op dat, op basis van de door de Accountantsdienst Rijk uitgevoerde review, kritisch wordt gelet op de kwaliteit van de aangeleverde SiSa-verantwoordingsinformatie en de hierop door de accountant uitgevoerde controle.

Wij hebben in onze controle in overeenstemming met de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2023 specifieke werkzaamheden uitgevoerd om een oordeel te kunnen verstrekken over de SiSa-verantwoordingsinformatie die in een tabel bij de jaarrekening is opgenomen. De door ons uitgevoerde werkzaamheden bestaan uit het beoordelen van de interne beheersing en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden.

In de SiSa verantwoording is een tweetal verschillende indicatoren opgenomen, te weten:

- indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling; en
- indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling.

Voor de indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling geldt dat er een relatie is tussen de jaarrekening en de SiSa-verantwoordingsinformatie. Deze indicatoren zijn door ons getoetst op getrouwheid en rechtmatigheid, en waar nodig aangevuld met een controle op de deugdelijke totstandkoming. Voor indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling hebben wij enkel de deugdelijke totstandkoming vastgesteld en derhalve niet de rechtmatigheid.

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen (SiSa) zijn rechtmatig tot stand gekomen.

Op grond van het Bado rapporteren wij in dit verslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit door middel van navolgende tabel welke als bijlage bij de SiSa-verantwoordingsinformatie moet worden meegezonden.

Deze tabel moet ook worden opgenomen wanneer er geen fouten of onzekerheden zijn vastgesteld.

Tabel van fouten en onzekerheden SiSa-verantwoordingsinformatie				
SiSa-regeling		Fout of onzekerheid	Financiële omvang van fout of onzekerheid	Toelichting
JenV A2	Brede DoelUitkering Rampenbestrijding (BDUR)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
JenV A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):			Goedkeurend	
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:			Goedkeurend	

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid (objectiviteit) is naast vakbekwaamheid één van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Nederlands recht, waaronder de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereist daarom dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Binnen RSM Netherlands Accountants N.V. (hierna: RSM) kennen wij aantal waarborgen dat specifiek is opgezet om onze onafhankelijkheid te borgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften en de daarbij behorende waarborgen beoordeeld. Daarnaast moeten onze professionals jaarlijks, alsmede per individuele opdracht, hun onafhankelijkheid schriftelijk bevestigen.

RSM is onafhankelijk van Veiligheidsregio Zuid-Limburg en, voor zover bij ons bekend, heeft er zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn geen relaties bekend tussen RSM en haar zuster- en/of dochterondernemingen en de member firms van RSM International en Veiligheidsregio Zuid-Limburg, die naar ons professioneel oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Wij hebben de aard van de door ons uitgevoerde non-assurance dienstverlening geëvalueerd en geconcludeerd dat er geen sprake is van werkzaamheden die niet zijn toegestaan op basis van de van toepassing zijnde onafhankelijkheidsregels.

Er is geen bedreiging geconstateerd ten aanzien van de onafhankelijkheid van RSM jegens Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Een fout wordt als materieel beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, de (economische) beslissingen en/of acties die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen, zouden hebben beïnvloed. Onze werkzaamheden zijn erop gericht een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat fouten en onzekerheden die het door ons vastgestelde materialiteitsniveau te boven gaan of die kwalitatief materieel zijn, tijdens de accountantscontrole worden gesignaleerd. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie (materialiteit) en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij de jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

De door ons gehanteerde goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves en is berekend op grond van de bepalingen in het controleprotocol accountantscontrole 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur in het controleprotocol accountantscontrole 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg voorgeschreven.

De door ons gehanteerde toleranties, naar beneden afgerond op duizendtallen, zijn als volgt:

	Goedkeuringstolerantie		Rapporteringstolerantie
Fouten	1% van de totale lasten	€ 918.000	€ 50.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 2.754.000	€ 50.000

Aanvullend wordt vermeld dat een geconstateerde afwijking die kwalitatief relevant is, terwijl deze de rapporteringstolerantie niet overstijgt, in voorkomende gevallen ook wordt gerapporteerd.

De goedkeurings-
tolerantie is gebaseerd
op de werkelijke
lasten. De
rapportering-
tolerantie is
overeenkomstig het
controleprotocol.

Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

Onderstaand zijn de fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie overschrijden schematisch weergegeven. Wij hebben één fout groter dan de rapporteringstolerantie in de jaarrekening vastgesteld. Het ongecorrigeerde controleverschil is op de navolgende pagina tekstueel nader toegelicht. Het ongecorrigeerde controleverschil overschrijdt individueel en gezamenlijk de goedkeuringstolerantie niet en is derhalve niet van invloed op de strekking van de controleverklaring.

Uit hoofde van volledigheid en zorgvuldigheid vermelden wij dat onze controle met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid is uitgevoerd, waardoor het mogelijk is dat tijdens onze controle niet alle fouten ontdekt worden.

Er is sprake van één ongecorrigeerd controleverschil. Het controleverschil heeft geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

Overzicht fouten en onzekerheden	
Fouten	
	€
Onjuiste periodetoerekening overige personeelskosten (€ 77.000 feitelijk + € 145.000 geëxtrapoleerd)	222.000
Totaalbedrag fouten	222.000
Onzekerheden	
	€
	-
Totaalbedrag onzekerheden	-

2. Belangrijkste controlebevindingen

Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen

Als gevolg van onjuiste periodoerekening van overige personeelskosten bestaat een fout ter grootte van in totaal € 222.000.

Onjuiste periodoerekening overige personeelskosten

Wij hebben een afwijking in de overige personeelskosten geconstateerd als gevolg van onjuiste periodoerekening van facturen die periode-overstijgend zijn, zoals bijvoorbeeld opleidingskosten voor een geheel schooljaar. Omdat het begrotingsjaar gelijk is aan het kalenderjaar dienen deze kosten naar rato aan het begrotingsjaar te worden toegerekend. Op basis van de gecontroleerde documenten is gebleken dat een gedeelte van deze kosten geen betrekking heeft op 2023. De hierbij geconstateerde feitelijke afwijking bedraagt € 77.000. Omdat wij bij onze controle gebruikmakend van steekproeven een oordeel te vormen over een gehele populatie, dienen wij de geconstateerde fout te vertalen naar de gehele populatie, het zogeheten extrapoleren. De geëxtrapoleerde fout bedraagt € 145.000, waarmee de totale fout € 222.000 bedraagt.

Wet normering topinkomens (WNT)

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording in het kader van de WNT.

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording gecontroleerd. Wij melden dat wij geen tekortkomingen of afwijkingen in de WNT-verantwoording hebben geconstateerd.

In het kader van de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording hebben wij het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 toegepast.

Overige bevindingen

De investeringen inzake bekapping bedragen in 2023 € 783.000 overschrijden de investeringsplanning voor bekapping, maar passen binnen de toegestane 10% overschrijding voor investeringen.

Investeringen bekapping in 2023 in relatie tot meerjareninvesteringsplan

Als onderdeel van de begroting 2024 is in de loop van 2023 een geactualiseerd meerjareninvesteringsplan vastgesteld. In dit meerjareninvesteringsplan is een bedrag ter grootte van € 126.000 begroot voor investeringen in bekapping. De feitelijke investeringen in bekapping bedragen € 783.000 in 2023. Hoewel het geplande investeringsniveau voor de categorie bekapping hiermee wordt overschreden, past deze overschrijding binnen de in de financiële verordening bepaalde 10% overschrijding, omdat deze 10% overschrijding op totaalniveau voor de betreffende jaarlaag van het meerjareninvesteringsplan dient te worden beschouwd. Vorenstaande is zowel ambtelijk als bestuurlijk bevestigd. In casu bedraagt het totaal gevoteerde investeringskrediet voor 2023 circa € 8.900.000, waardoor een overschrijding van het investeringskrediet, dan wel een verschuiving tussen categorieën van maximaal € 890.000 is toegestaan, zonder dat hiervoor een begrotingswijziging behoeft te worden vastgesteld. Vorenstaande betekent dat de investeringen in bekapping in 2023 hebben plaatsgevonden binnen de daarvoor overeengekomen kaders.

Omdat de rentebaten de rentelasten in 2023 overstijgen, heeft geen rentetoerekening plaatsgevonden.

Geen rentetoerekening in 2023

Over voorgaande jaren is door Veiligheidsregio Zuid-Limburg rente toegerekend aan de programma's c.q. taakvelden. In 2023 is sprake geweest van een omvangrijk saldo middelen uitgezet in 's Rijks schatkist. Over dit saldo heeft Veiligheidsregio Zuid-Limburg een rentevergoeding ontvangen die de rentelasten over 2023 overstijgt. Wanneer de rentebaten hoger zijn dan de rentelasten is het niet toegestaan om rente toe te rekenen aan de programma's c.q. taakvelden. Uit dien hoofde is in de jaarrekening 2023 geen rente aan de programma's c.q. taakvelden toegerekend.

Waar vergelijkbare separate opdrachten veelal aan één leverancier worden gegund, adviseren wij om deze in de vorm van een raam-overeenkomst aan te besteden.

Verstrekken van vergelijkbare separate opdrachten aan één partij

Als onderdeel van onze werkzaamheden ten aanzien van aanbestedingen dat de bestedingen inzake verlichting bestaan uit diverse separate opdrachten die vergelijkbaar van aard zijn. Omdat dit separate opdrachten betreffen, behoeven deze per opdracht niet te worden aanbesteed. Omdat deze opdrachten veelal aan één leverancier worden gegund ontstaat de indruk van een preferred supplier. Wij adviseren om dergelijke opdrachten van vergelijkbare aard aan te besteden in de vorm van een raamovereenkomst.

Wij adviseren om
tijdelijk schriftelijke
afspraken te maken
over de overdracht van
de GHOR per 2025.

GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio)

Op basis van de Wet veiligheidsregio's is Veiligheidsregio Zuid-Limburg verantwoordelijk voor de uitvoering van haar wettelijke taken en bevoegdheden. Onderdeel van deze wettelijke taken en bevoegdheden is het instellen en in stand houden van de GHOR. Met GGD Zuid Limburg is in het verleden overeengekomen dat de operationele verantwoordelijkheid voor de GHOR wordt belegd bij de afdeling Acute Zorg van GGD Zuid Limburg. Hiermee samenhangend is overeengekomen dat een gedeelte van de inkomsten vanuit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) wordt doorgeleid aan de GHOR en dat diverse doorbelastingen plaatsvinden inzake onder meer inzet van functionarissen van Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Omdat de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Wet veiligheidsregio's belegd blijft bij Veiligheidsregio Zuid-Limburg, consolideert uw organisatie het totaal van baten en lasten, alsmede het vermogen in de jaarrekening van Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Naar wij hebben begrepen zijn inmiddels afspraken gemaakt met GGD Zuid Limburg over het vanaf 2025 operationeel onderbrengen van de GHOR bij Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Wij hebben vernomen dat in lijn met ons advies, vorenstaande reeds in de begroting 2025 van Veiligheidsregio Zuid-Limburg is verwerkt.

In aanloop naar de overdracht van de GHOR adviseren wij om tijdig schriftelijke afspraken te maken over de wijze waarop de overdracht plaatsvindt, onder meer ten aanzien van bijvoorbeeld activa die voor de GHOR worden gebruikt, maar momenteel juridisch eigendom zijn van GGD Zuid Limburg.

Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's

Als onderdeel van de planning van de jaarrekeningcontrole hebben wij een risicoanalyse uitgevoerd, waarbij wij significante risico's hebben geïdentificeerd. Significante risico's betreffen door ons geïdentificeerde risico's waar tijdens de jaarrekeningcontrole bijzondere aandacht aan wordt geschonken. In onderstaande overzichten rapporteren wij over de werkzaamheden die wij ten aanzien van deze significante risico's hebben verricht, alsmede de hieruit voortvloeiende bevindingen.

Doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie

Geïdentificeerde significante risico

Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen. Dit betreft een vanuit de regelgeving verplicht gesteld frauderisico.

Dit risico kan zich openbaren door middel van het beïnvloeden van de jaarverantwoording via memoriaalboekingen c.q. correctieboekingen, het onrechtmatig beïnvloeden van schattingsposten en door middel van het onttrekken van activa aan de organisatie.

Werkzaamheden

Wij hebben inzicht verkregen in de gehanteerde dagboeken, alsmede de aard van de journalisering die op deze dagboeken plaatsvinden, de wijze waarop schattingsposten tot stand komen en daarbij gebruik wordt gemaakt van de deskundigheid van ter zake deskundige derden en hebben inzicht verkregen in de rechteninrichting in het betalingsproces.

Als onderdeel van onze werkzaamheden hebben wij de in het begrotingsjaar doorgevoerde memoriaalboekingen onderzocht, hebben wij de (veronderstellingen onderliggend aan de) schattingsposten gecontroleerd aan de hand van onderliggende documentatie en hebben wij toetswerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van uitgaande betalingen.

Bevindingen

Op basis van de hiernaast beschreven uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij geen openbaring van het risico op doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie geconstateerd.

Aanbestedingsrechtmatigheid

Geïdentificeerde significant risico

Indien een aanbesteding niet conform de juiste aanbestedingsvorm plaatsvindt, is dit achteraf zelden nog te repareren.

Werkzaamheden

Inzicht verkrijgen in het proces dat Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft ingericht om te waarborgen dat de organisatie aangaande haar bestedingen voldoet aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels.

Bevindingen

Door middel van interviews en het uitvoeren van een lijncontrole hebben wij de opzet en het bestaan van het aanbestedingsproces zoals aanwezig binnen Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Vervolgens hebben wij gegevensgericht een spendanalyse opgesteld en de bedragen boven de aanbestedingsgrenzen aangesloten met relevante documentatie waaruit al dan niet naleving van de aanbestedingsregelgeving of het aanbestedingsbeleid blijkt.

3. Analyse van de jaarrekening

Ontwikkeling van balansverhoudingen

Waar de staat van baten en lasten de financiële impact van de activiteiten in het boekjaar weergeeft, zowel begroot als gerealiseerd, geeft de ontwikkeling van balansverhoudingen inzicht in de vermogenspositie van Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de wijze waarop de activa van uw organisatie zijn gefinancierd. Wij behandelen in de navolgende alinea's de belangrijkste balansmutaties in 2023.

De vermogenspositie van Veiligheidsregio Zuid-Limburg neemt ten opzichte van voorgaand jaar toe met ruim € 3 miljoen. De liquiditeit stijgt met € 4 miljoen, volledig zichtbaar in de stijging in de uitzettingen in 's Rijks Schatkist. Deze stijging in liquiditeit is zichtbaar, ondanks de aflossingen op de langlopende lening ter grootte van ruim € 2 miljoen. Vorenstaande wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de vooruit ontvangen gelden van de Rijksoverheid en van gemeenten. De werkkapitaalpositie (vlottende activa -/- vlottende passiva) neemt toe ten opzichte van voorgaand jaar.

De verschuivingen binnen de vlottende passiva hebben betrekking op het feit dat Veiligheidsregio Zuid-Limburg voorgaand jaar een kasgeldlening ter grootte van € 5 miljoen had aangetrokken ten behoeve van de voorfinanciering van de kosten inzake noodopvang asielzoekers. Deze kasgeldlening is als gevolg van onder andere de per 31 december 2023 vooruit ontvangen gelden inzake ontheemden Oekraïne ter grootte van € 2,8 miljoen en de nog te besteden extra BDuR-middelen ad € 0,9 miljoen per ultimo 2023 niet meer benodigd. Ten slotte stijgen de vooruit ontvangen gemeentelijke bijdragen met € 4,8 miljoen uit hoofde van een stijging in het aantal gemeenten dat de bijdragen over boekjaar 2024 per balansdatum 2023 vooruitbetaald heeft.

Resultaat boekjaar en financiële positie

Het eigen vermogen van Veiligheidsregio Zuid-Limburg is, reeds rekening houdend met het resultaat boekjaar ad € 1.940.000 positief, toegenomen tot € 7.754.000. In het kader van de transparantie van de opbouw van het resultaat vinden wij het van belang om het resultaat exclusief mutaties in reserves, en daarmee de feitelijke mutatie van het vermogen in 2023 van de veiligheidsregio te presenteren. Gedurende het jaar heeft per saldo een toevoeging aan de reserves ten laste van het resultaat ter grootte van € 1.010.000 plaatsgevonden. Rekening houdend met deze mutatie, bedraagt het resultaat boekjaar € 2.950.000 positief.

Het verloop van het vermogen is als volgt weer te geven:

Ontwikkeling financiële positie				
	Algemene reserve	Bestemmingsreserves	Resultaat boekjaar	Totaal vermogen
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Saldo per 1 januari 2023	1.436	3.353	-402	4.387
Resultaatbestemming 2022	15	0	402	417
Toevoegingen aan reserves	0	4.976	0	4.976
Onttrekkingen aan reserves	0	-3.966	0	-3.966
Resultaat 2023	0	0	1.940	1.940
Saldo per 31 december 2023	1.451	4.363	1.940	7.754

De solvabiliteitsratio, uitgedrukt als het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal, bedraagt per ultimo 2023 11,6% (ultimo 2022: 6,9%). De financiële weerbaarheid van Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt nader geanalyseerd in de navolgende paragraaf inzake het weerstandsvermogen.

Het resultaat boekjaar gecorrigeerd voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt € 2.950.000 positief.

Weerstandsvermogen

De financiële positie van de veiligheidsregio wordt mede tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de veiligheidsregio in staat is financiële tegenvallers op te vangen en toont daarmee de financiële weerbaarheid van de organisatie. In deze paragraaf staat de analyse van het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de programmarekening centraal.

In overeenstemming met het BBV heeft de veiligheidsregio een inschatting gemaakt van de vereiste weerstandscapaciteit. In de navolgende tabel hebben wij een samenvatting opgenomen van het weerstandsvermogen van Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Weerstandsvermogen		
	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	1.451	1.436
Benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. geïdentificeerde risico's (B)	3.792	4.947
Weerstandsvermogen (A -/- B)	-/- 2.341	-/- 3.511
Weerstandsfactor	0,38	0,29

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de ingeschatte risico's; deze wordt uitgedrukt in de weerstandsfactor. De hieruit voortvloeiende weerstandsfactor, uitgaande van de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit van Veiligheidsregio Zuid-Limburg bedraagt 0,38 (2022: 0,29). De weerstandscapaciteit kwalificeert hiermee als ruim onvoldoende.

Bestuurlijk is bepaald is dat de maximale omvang van de algemene reserve, en daarmee van de beschikbare weerstandscapaciteit, maximaal 4% van het begrotingstotaal van Veiligheidsregio Zuid-Limburg bedraagt. Wij constateren dat een dergelijke weerstandscapaciteit in het licht van de geïdentificeerde risico's leidt tot een grote financiële afhankelijkheid van de deelnemende gemeenten. Wij benadrukken derhalve dat de deelnemende gemeenten zich bewust dienen te zijn van de keuze om het weerstandsvermogen van Veiligheidsregio Zuid-Limburg beperkt te houden, hetgeen tot gevolg heeft dat in het geval een geïdentificeerd risico zich manifesteert de gemeenschappelijke regeling in voorkomend geval aanspraak zal doen op een bijdrage vanuit het weerstandsvermogen dat bij de deelnemende gemeenten aanwezig is. Het bij de gemeenschappelijke regeling aanwezige weerstandsvermogen is immers ontoereikend om de geïdentificeerde risico's op te kunnen vangen.

In aanvulling op vorenstaande vermelden wij dat de financiële impact van het risico huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog "pro memorie" is opgenomen. Hiermee komt dit risico niet tot uitdrukking in de weerstandsfactor 2023. Wij constateren derhalve dat de gepresenteerde weerstandsfactor per ultimo 2023 hoger is dan wanneer alle risico's financieel gekwantificeerd worden.

De weerstandsfactor stijgt vanwege een daling in de omvang van de geïdentificeerde risico's.

Financiële rechtmatigheid en rechtmatigheidsverantwoording

Financiële rechtmatigheid en rechtmatigheidscriteria

In het kader van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zijn wijzigingen aangebracht in de Gemeentewet. Met de wijziging van de Gemeentewet is beoogd dat het dagelijks bestuur in de jaarrekening zelf verantwoording aflegt over financiële rechtmatigheid en dat het getrouwheidsoordeel van de accountant zich ook uitstrekt over deze rechtmatigheidsverantwoording. De accountant geeft hierdoor geen oordeel meer over de rechtmatigheid van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties in de jaarrekening.

Het begrip financiële rechtmatigheid is concreet gemaakt met behulp van negen criteria. In de jaarrekening legt het dagelijks bestuur verantwoording af over alle negen criteria van rechtmatigheid. De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. De drie specifieke rechtmatigheidscriteria, te weten het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording.

Criterium	Afgedekt door
Calculatiecriterium	Balans en overzicht van baten en lasten
Valueringscriterium	
Adresseringscriterium	
Volledigheidscriterium	
Aanvaardbaarheidscriterium	
Leveringscriterium	
Begrotingscriterium	Rechtmatigheidsverantwoording
Voorwaardencriterium	
Misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium	

Begrotingscriterium

Begrotingsonrechtmatigheden (beleidsmatig en/of financieel) moeten geautoriseerd worden door het dagelijks bestuur. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog door het algemeen bestuur worden vastgesteld. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen afwijkend van het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Uitgangspunt is dus dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is. De financiële beheershandeling die deze afwijking van de begroting veroorzaakt, kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het algemeen bestuur. Het bepalen welke begrotingsonrechtmatigheden acceptabel zijn, is voorbehouden aan het algemeen bestuur.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen c.q. voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

De rechtmatigheidsverantwoording bevat de verantwoording van het dagelijks bestuur met betrekking tot het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium.

Het getrouwheidsoordeel van de accountant omvat de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

Misbruik en oneigenlijk gebruikscriterium

Het is aan de gemeenschappelijke regeling om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) te voorkomen. De gemeenschappelijke regeling beziet in eerste plaats welke eisen de wet- en regelgeving stelt ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik, wat daarin is geregeld omtrent de handhaving en hoe zich dat heeft vertaald naar de opzet van de interne organisatie. Om dit te bewerkstelligen is een mix van maatregelen nodig, dat zich uit in het M&O-beleid.

Rechtmatigheidsverantwoording

Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft in haar jaarrekening 2023 een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen via welke het dagelijks bestuur verantwoording afdraagt over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening. Omdat de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel vormt van de jaarrekening, betreft de accountant de getrouwheid van hetgeen het dagelijks bestuur in de rechtmatigheidsverantwoording beweert in zijn oordeel dat tot uitdrukking komt in de controleverklaring. Voor ons oordeel wordt verwezen naar hoofdstuk 1 van dit verslag.

4. Overige elementen

Frauderisicofactoren

Uit hoofde van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen indicaties van fraude en/of ongeregelheden.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het management van Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, maar richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing zijn betrokken. Noch heeft het management materiële onregelmatigheden geconstateerd als gevolg van doen of nalaten door anderen binnen de organisatie.

Tevens hebben wij werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door de leiding van de organisatie. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op:

- de memoriaalboekingen die in uw administratie zijn gemaakt; hiervan hebben wij onderzocht of deze aanvaardbaar zijn;
- de schattingen; deze hebben wij getoetst op tendenties;
- significante ongebruikelijke transacties; wij hebben onderzocht of er indicatie bestaat voor ongebruikelijke transacties en hebben indien aanwezig deze transacties onderzocht met behulp van data-analyse en onderliggende documentatie.

Hoewel wij een professioneel kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 zijn geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude gebleken.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met niet-naleving van wet- en regelgeving.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij zijn op grond van artikel 2:393 lid 4 BW verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Bij het uitvoeren van de controle zijn in dit opzicht geen acute bevindingen naar voren gekomen die aan u moeten worden gemeld. Wel vragen wij aandacht voor de regievoering en monitoring ten aanzien van uitbestede IT-activiteiten.

Duurzaamheidsverslaggeving

Europese wetgeving in de vorm van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) verplicht bedrijven direct, dan wel via ketenwerking te rapporteren over duurzaamheid. De veelgebruikte termen Environmental, Social en Governance (afgekort in ESG) worden hiervoor gebruikt. Voor de CSRD zullen grote bedrijven vanaf boekjaar 2025 zelfstandig moeten gaan rapporteren over hun ESG-prestaties. De verschuivende maatschappelijke norm vereist van alle bedrijven om ook inzicht in hun ESG-prestaties te geven aan hun stakeholders. Via de hiervoor genoemde ketenwerking zal dit “afgedwongen” worden door de CSRD-wetgeving.

De verplichting vereist bedrijven inzicht te geven in de ESG-risico's die ze lopen, de beleidsreacties die hierop volgen, het meten en rapporteren van ESG-prestaties via generieke en sectorspecifieke KPI's en het delen van targets waar ze naartoe werken. De rapportage zal onderdeel worden van het bestuursverslag en daarmee van de jaarverslaggeving.

Hoewel openbaar bestuur (vooralsnog) geen verplichting heeft tot het rapporteren in overeenstemming met CSRD, geven wij in overweging om vanuit de voorbeeldfunctie van publieke organisaties vrijwillig te rapporteren over risico's en prestaties op de gebieden Environmental, Social en Governance (ESG).

Hoewel vooralsnog geen verplichting geldt, geven wij in overweging om vrijwillig te rapporteren over ESG-risico's en ESG-prestaties.

RSM Netherlands Holding N.V.

Bekkerweg 10
Postbus 6005
6401 SB Heerlen
T 045 405 5555
rsmnl.com

RSM Netherlands Holding N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren, die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, die op verzoek kosteloos worden toegezonden. RSM Netherlands Holding N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 34255762.